

NÁRODNÍ KULATÝ STŮL NA TÉMA FINANCOVÁNÍ ENERGETICKÉ ÚČINNOSTI V ČESKÉ REPUBLICĚ

5. října 2017, Praha

Místo konání: Kaiserštejnský Palác, Malostranské náměstí 23/37, Praha

Akce organizována Evropskou komisí ve spolupráci s Ministerstvem průmyslu a obchodu ČR a Iniciativou OSN pro životní prostředí.

Background:

Jako součást iniciativy "Smart Finance for Smart Buildings" pořádá Evropská komise sérii akcí o investicích do udržitelnosti v oblasti úspor energie s cílem posílit kapacitu a spolupráci mezi veřejnými a soukromými zúčastněnými stranami při vývoji rozsáhlých investičních programů a finančních schémat. Fórum SEI se skládá z více než 30 akcí v 15 členských státech v letech 2016-2019; informace o dosavadních a nadcházejících událostech lze nalézt na webové stránce fóra SEI ([webpage](#)).

Dne 27. dubna 2017 se v Praze konala první veřejná konference o financování energetické účinnosti ve střední Evropě. Této akci se zúčastnilo 103 účastníků, kteří se zabývají financováním energetické účinnosti ve finančním sektoru, v sektoru národních vlád, developerů projektů, dodavatelského řetězce renovací a místních a regionálních agentur. Během jednoho dne se konalo zahajovací a závěrečné plenární zasedání a řada šesti odborných sekcí. Prezentace z jednání z této akce je možné nalézt [zde](#) a na stejném místě budou představeny předběžné informace před Národním kulatým stolem.

Cílem plánovaného Národní kulatého stolu je zahájit dialog o financování energetické účinnosti s klíčovými zainteresovanými stranami v České republice, aby bylo možné identifikovat společné cíle a možné zlepšení v politickém rámci v rámci země. Národní kulatý stůl bude obsahovat omezenější množství prezentací a bude věnovat značné množství času diskusím během jednotlivých diskusních jednání a interakci mezi účastníky.

Tuto akci pořádá Výkonná agentura pro malé a střední podniky (EASME) v rámci smlouvy o udržitelných energetických investicích ([Sustainable Energy Investment Forums](#)), která je financovaná z programu EU Horizont 2020.

PROGRAM

9:30 Úvodní plenární sekce

Zahajovací řeč

- Lenka Kovačovská, Ministerstvo průmyslu a obchodu

Představení národního kulatého stolu moderátorem akce

- Petr Holub, Šance pro budovy

Úvod a představení akce ze strany Evropské komise

Úvodní komentáře

- Olga Letáčková, náměstkyně ministryně pro místní rozvoj
- Jan Kříž, náměstek ministra pro životní prostředí
- Petr Pavelek (tbc), zástupce Ministerstva financí
- Diana Barglazan, Evropská komise, DG ENERGY

11:00 přestávka na kávu

11:30 Skupiny témat – 1. sekce

1. Renovace domů
2. Veřejné budovy
3. Průmysl / male a střední podniky
4. Zvýšení atraktivnosti investic do energetické účinnosti

Přečtěte si níže uvedený podkladový dokument a zašlete své připomínky e-mailem na adresu prague@seiforums.eu do 25. září. Tyto připomínky budou rozeslány všem účastníkům před zasedáním

12:30 oběd

13:30 Skupiny témat – 2. sekce (stejná témata, pokračování)

15:00 Závěrečná plenární sekce

- Zpráva z témat v jednotlivých sekcích
- Diskuse a další kroky

15:45 Závěrečné komentáře

- Vladimír Sochor, ředitel odboru energetické účinnosti a úspor, Ministerstvo průmyslu a obchodu
- Diana Barglazan, Evropská komise, DG ENERGY

16:00 Koktejl pro navazování kontaktů a pokračování diskusí

Cíl tohoto podkladu

Během Národního kulatého stolu budou účastníci rozděleni do čtyř pracovních skupin na následující témata. Tato jednání navazují na závěry z dubnové konference a budou se snažit o nalezení konkrétních řešení pro každé téma. Cílem tohoto materiálu je shrnout klíčové otázky, které jsou pro každou pracovní skupinu relevantní, aby se účastníci mohli na diskusi připravit a účinně argumentovat.

Jednání každé ze sekcí bude obsahovat prezentaci odborníka ze zahraničí s představením jeho zkušeností a prezentaci českého účastníka ohledně současné situaci v České republice. Diskuse bude zaměřena na situaci v České republice. Diskuse se uskuteční v češtině s tlumočením do angličtiny pro zahraniční účastníky. Pro každou sekci bude vždy požádán jeden zpravodaj, aby z jednotlivých jednání a diskusí zaznamenal informace o klíčových otázkách vyplývajících z diskuse a prezentoval závěry o 3 - 5 hlavních bodech.

Účastníci jsou tímto vyzváni, aby si přečetli dotazy ke každé sekci a aby **do 25. září 2017 zaslali své připomínky v češtině nebo angličtině e-mailem na adresu prague@seiforums.eu**. Tyto připomínky budou rozeslány všem účastníkům před zasedáním. Pokud uvedete své připomínky, uveďte jasně téma, s nímž se vztahují. **Zároveň je třeba, aby si každý registrovaný účastník vybral jednu ze čtyř sekcí, do kterých budou účastníci národního kulatého stolu rozděleni, a na uvedenou adresu svůj výběr poslal.**

1. Renovace domů

Pozvaný zahraniční řečník: Marco Devetta, Sogesca, Itálie. Informace o projektu z města Padova s názvem FIT je možné najít na odkazu [zde](#).

Pozvaný český řečník: Tomáš Trubačik, Šance pro budovy

Moderátor: Ondřej Šrámek, Česká rada pro šetrné budovy

Na dubnové konferenci zazněly prezentace o zkušenostech s úvěry na obnovu domů v České republice prostřednictvím programu Nová zelená úsporám (k dispozici [zde](#)) a podobných programů na [Slovensku](#) a v [Litvě](#). Rovněž byly představeny úspěšné zkušenosti z [Lotyšska](#) prostřednictvím smluv o poskytování energetických služeb při renovaci domů.

Zásadní výzvou je zvýšit podíl financování z veřejných fondů prostřednictvím úvěrů a přitom zachovat adekvátní úroveň veřejných dotací v rámci programů renovace budov. Zdá se však také, že zpřístupnění finančních prostředků pro programy rekonstrukce budov není dostatečné a že jsou zapotřebí další konkrétní kroky k podpoře ochoty domácností půjčovat si peníze na rekonstrukci domů.

Vzniká tak otázka, jaké služby mohou být poskytovány k usnadnění procesu renovace budov pro jejich majitele, což zahrnuje všechny kroky od specifikace potenciálu úspor až k realizaci příslušné rekonstrukce, včetně strukturování financování na dotace, úvěry a další dostupné finanční prostředky. Zjednodušená koncepce "one-stop-shop" má za cíl řešit cestu zákazníků jako celek, a tak podpořit poptávku po renovaci a poskytnout odpovídající realizační a finanční řešení.

Majitelé domů obvykle neinvestují do renovace domu pouze z důvodu snížení provozních nákladů, ale v mnoha případech jsou klíčovým faktorem výhody spojené s obnovou budov z pohledu spotřeby energie a zejména z pohledu pohodlí, zdraví a vyšší přidané hodnoty. Je třeba takové důvody lépe zahrnout do marketingu přístupu rekonstrukce domů s cílem podpořit poptávku jejich majitelů.

Klíčové dotazy

- 1.1. Jaké by měly být klíčové součásti služby "one-stop-shop" (standardizovaný přístup k renovaci domů formou jednorázových obchodů), která by nejlépe vyhovovala potřebám trhu s obnovami domů k bydlení v České republice?
- 1.2. Které organizace by mohly být nejvhodnější pro implementaci takových způsobů řešení? Jaká by byla role každé organizace při takovém způsobu řešení? Jak bude taková služba financována?
- 1.3. Jaké politické a legislativní změny jsou potřebné pro to, aby řídicím orgánům a regionálním agenturám usnadnily kombinaci možných grantových a úvěrových prostředků z různých zdrojů?
- 1.4. Jak by záruční schéma pro renovace bytů vedlo ke strukturální změně trhu tím, že by finančním institucím pomohlo rozšířit své aktivity o investice do energetické účinnosti a poskytly by domácnostem přístup k cenově dostupným úvěrům?

1.5. Jak by takový systém mohl být rozvíjen a financován a jaká úroveň technické pomoci by byla potřebná k zajištění dostatečného počtu projektů?

2. Veřejné budovy

Pozvaný zahraniční řečník: Vicky Kingston (tbc), Local Partnerships, Velká Británie. Informace o projektu s názvem RE:FIT je možné najít na odkazu [zde](#).

Pozvaný český řečník: Jaroslav Klusák, Město Litoměřice

Moderátor: Jaroslav Maroušek, SEVEN

Cílem jednání bude objasnit si způsoby zvýšení míry obnovy veřejných budov při využití různých způsobů financování, dostupných programů a mechanismů.

Dubnová konference zahrnovala prezentace o obnově energetické účinnosti prostřednictvím smluv o poskytování energetických služeb (EPC) v [České republice](#) a podobných programech v [Rakousku](#) a na [Slovensku](#). Představila také úspěšnou [bulharskou zkušenost](#) s poskytováním půjček a záruk společnosti ESCO a označila propadnutí za klíčový mechanismus pro zvýšení ratingu EPC financování ESCO. V [Lotyšsku](#) se vyvíjejí finanční fondy, u kterých jsou zdrojem peněz prostředky EBRD a v [Litvě](#) prostřednictvím evropských strukturálních fondů.

Možná řešení pro zvýšení renovačních poměrů lze nacházet v:

- technické pomoci při přípravě projektů (Project Development Assistance – s požadavky na pákový efekt) a spojování malých obcí s cílem snížit transakční náklady
- jednorázové obchody v podobě “one stop shops” (standardizovaný přístup k renovaci domů) pro zpřístupnění trhu s EPC, včetně využívání zjednodušených forem při zadávání zakázek u poskytování energetických služeb
- “přeprodávání” smluv o poskytování energetických služeb (forfeiting), které umožní refinancování firem energetických služeb (ESCO)

Klíčové dotazy

- 2.1. Bylo by možné využívat u budov ve veřejném sektoru formu technické pomoci při přípravě projektů (Project Development Assistance), která má vyšší pákový faktor než investiční granty nebo zvýhodněné půjčky? Jak by to fungovalo v praxi? Jaké jsou zkušenosti s financováním prostřednictvím programu ELENA?
- 2.2. Co je zapotřebí k většímu rozvoji trhu pro uzavírání smluv o poskytování energetických služeb se zaručeným výsledkem (Energy Performance Contracting)?
- 2.3. Jak podpořit “přeprodávání” smluv o poskytování energetických služeb (forfeiting)?
- 2.4. Jak podpořit přístup k financování firem energetických služeb (ESCO)? (je k diskusi, zda většina EPC projektů v ČR je financována vlastníky budov.)
- 2.5. Co je zapotřebí při hledání dalších příležitostí ze strany vlastníků veřejných budov?

3. Průmysl / Malé a střední podniky

Pozvaný zahraniční řečník: Kati Ruohomaki, Svaz průmyslu Finska

Pozvaný český řečník: Zuzana Krejčířiková, ČEZ

Moderátor: Bohuslav Čížek, Svaz průmyslu a dopravy

Dubnová konference obsahovala prezentace o energetické účinnosti v [českém průmyslu](#), o [záručních nástrojích](#) ČMZRB, o finanční podpoře k financování energetických zlepšení prostřednictvím programu [PF4EE administrovaného Komerční bankou](#). Jednáno také bylo o [zkušenostech EBRD](#) s financováním renovací v průmyslu na Slovensku.

Závěry dubnové conference ukázaly na nedostatek povědomí u koncových spotřebitelů energie a o možnostech pro technickou pomoc pro průmyslové podniky a zejména pro malé a střední podniky. Jednání by se mělo zabývat tématy, která jsou vhodná pro zástupce průmyslu, tématy o podpoře při přípravě investičních projektů. Zároveň budou diskutovány možnosti ze strany státního sektoru o podpoře informačních programů a podpoře a formách, jak tuto oblast zlepšit.

Cílem jednání je vyvinout strategii pro zvýšení informovanosti a podpory technické pomoci se zacílením na konkrétní aktéry, termíny a klíčové příležitosti změn, které by byly identifikovány tam, kde je to možné.

Klíčové dotazy

- 3.1. Jaká jsou zásadní poučení z existujících programů podpory průmyslu a co fungovalo dobře? Jaké konkrétní typy podpory by mohly pomoci překonat počáteční překážky pro zapojení a pro zvýšení zájmu?
- 3.2. Jak lze zefektivnit proces přípravy a realizace investičních projektů? Mohl by být přístup k relevantním údajům o benchmarkingu?
- 3.3. Existují klíčová odvětví nebo typy podniků, kde by lépe cílený program mohl přinést nějaké brzké výsledky? Existují obchodní sdružení nebo jiní zprostředkovatelé, kteří by se měli zapojit, aby se zvýšily možnosti zaměření programů?

4. Zvýšení atraktivnosti investic do energetické účinnosti pro finanční sektor

Pozvaný zahraniční řečník: Katarzyna Dziamara-Rzucidlo, Regionální institute pro rozvoj financování (Polsko), člen skupiny Energy Efficiency Financial Institutions Group (EEFIG)

Pozvaný český řečník: Ondřej Ptáček, Českomoravská záruční a rozvojová banka

Moderátor: Jan Hanuš, Česká bankovní asociace (zástupce Komerční banky)

Cíl:

Dubnová konference obsahovala prezentace zaměřené na [mobilizaci finančního sektoru](#) v oblasti energetické účinnosti, představila podporu poskytovanou [Evropskou investiční bankou](#) a existující systémy [JESSICA and PF4EE](#) v České republice. Rovněž prezentovala práci na standardizaci projektů energetické účinnosti v rámci projektu [Investor Confidence Project](#), navazující na [práci skupiny pro EEFIG](#) (Energy Efficiency Financial Institutions Group), zejména vypracování souboru nástrojů pro oceňování a upisování rizik energetické účinnosti ([energy efficiency risk valuation and underwriting toolkit](#)) pro finanční instituce, který je nyní k dispozici a představila [rumunské zkušenosti](#) se zelenými hypotékami.

Vedle standardizace projektů je hlavním problémem rizikový profil energetické účinnosti, který vede k vyšším kapitálovým nákladům. Řešením by mohlo být vytvoření nástrojů pro sdílení rizik, jako jsou záruky, které mohou být poskytnuty z úrovně EU prostřednictvím Evropského fondu pro strategické investice (European Fund for Strategic Investments) a záruční schéma pro soukromé finance v oblasti energetické účinnosti (Private Finance for Energy Efficiency guarantee scheme) vedle stávajících národních iniciativ, jako jsou aktivity Českomoravské záruční a rozvojové banky (ČMZRB).

Klíčové dotazy

- 4.1. Jakou roli by mohly hrát záruční finanční prostředky při podpoře růstu investic do energetické účinnosti? Jak mohou být tyto podpůrné mechanismy nejlépe strukturovány tak, aby odpovídaly potřebám bankovního sektoru?
- 4.2. Nyní, když byla spuštěna sada rizikových a záručních nástrojů ([risk and underwriting toolkit](#)) pro finanční skupiny pro energetickou účinnost, jak to lze nejlépe využít v rámci České republiky? Jaká podpora by mohla být zapotřebí k šíření a přijetí navrhovaných možností? Které instituce a osoby by mohli být klíčovými prosazovateli?
- 4.3. Jak lze zachovat trvalý dialog mezi bankami a oblastí energetické účinnosti? Jsou potřeba další podpůrné mechanismy, které by to umožnily?

Předběžný přehled organizací pozvaných řečníků a účastníků

- Ministerstvo průmyslu a obchodu
- Ministerstvo financí
- Ministerstvo životního prostředí
- Ministerstvo pro regionální rozvoj
- Ministerstvo vnitra
- Ministerstvo obrany
- Úřad vlády
- Státní fond životního prostředí
- Státní fond rozvoje bydlení
- Česká bankovní asociace
- Svaz průmyslu a dopravy České republiky
- Hospodářská komora České republiky
- Český statistický úřad
- České vysoké učení technické v Praze
- Evropská komise DG Energy
- UN Environment Finance Initiative
- Evropská investiční banka
- Česká spořitelna
- Komerční banka
- Sberbank CZ
- Unicredit Bank Czech Republic and Slovakia
- Československá obchodní banka
- Česko-moravská záruční a rozvojová banka
- Svaz měst a obcí
- Magistrát města Prahy
- Šance pro budovy
- Česká rada pro šetrné budovy
- Asociace českých a moravských bytových družstev
- ENESA
- SEVEN
- Enviro
- ČEZ
- E.ON
- Deloitte Advisory